

HRVATSKI SABOR
Odbor za poljoprivredu
Klasa: 053-02/13-03/147
Urbroj: 6521-16-14-
Zagreb, 5. ožujka 2014.

Na temelju članka 44., 47. i 99. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora održao je 18. prosinca 2013. godine svoju 28. sjednicu, tematski posvećenu

STANJU U SEKTORU RIBARSTVA

Odbor za poljoprivredu je u cilju objedinjavanja svih relevantnih čimbenika vezanih uz područje ribarstva u Republici Hrvatskoj, ali i u cilju dobivanja što potpunijih informacija o trenutnoj situaciji u kojoj se nalazi ribarstvo u Republici Hrvatskoj, za potrebe ove sjednice okupio predstavnike Uprave za ribarstvo Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske, predstavnike Hrvatske gospodarske komore, predstavnike Hrvatske obrtničke komore i predstavnike samostalnih udruga profesionalnih ribara.

Odboru su, vezano uz ovu tematsku sjednicu svoja stajališta podnijeli: Udruga profesionalnih ribara „Naše more“, Udruga profesionalnih ribara „Mare Croaticum“, Udruga profesionalnih ribara „Istarski ribar“, Ceh za ribarstvo i marikulturu HOK-a, Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo HGK – uključujući Udruženje ribarstva HGK, Grupaciju akvakulture HGK i Grupaciju ribolova HGK. Osim dostavljenih stajališta na tematskoj sjednici Odbora za poljoprivredu sudionici su upozorili na otvorena pitanja, mjere i prijedloge za koje smatraju da bi se njihovim rješavanjem unaprijedilo stanje u sektoru ribarstva u Republici Hrvatskoj.

Na temelju provedene rasprave i dostavljenih stajališta, Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora donio je na svojoj 30. sjednici, održanoj 27. veljače 2014. godine sljedeće

ZAKLJUČKE:

Republika Hrvatska raspolaže prirodnim bogatstvima čije iskorištavanje kroz ribolovni napor i fizički utjecaj na eko-sustav koji nastaje provođenjem ribolovnih aktivnosti direktno utječu ne samo na očuvanje i održivo korištenje i očuvanje prirodnih bogatstava već posredno i na ribarstvo i uz ribarstvo vezane djelatnosti. Duga povijest i tradicija ribarstva u Republici Hrvatskoj, njegova ekonomska i socijalna dimenzija, ali i potreba za proizvodima ribarstva na velikom tržištu Europske Unije pružaju Republici Hrvatskoj odličnu polazišnu točku za razvoj kompetitivnog sektora ribarstva. Zakonodavna regulativa koju je Republika Hrvatska, kao članica Europske unije obvezna poštivati u djelatnosti ribarstva predstavlja za dio ribara kamen spoticanja i onemogućava ih ili smanjuje opseg obavljanja ribarske djelatnosti. Ribari su, preko Ministarstva poljoprivrede, udruženja, grupacija, cehova HOK i HGK čiji su članovi, putem neposrednih susreta, prezentacija i razgovora upoznati s zakonskom regulativom koja regulira područje njihove djelatnosti. Udrugama profesionalnih ribara koje ne participiraju u djelovanju HGK i HOK, Odboru za poljoprivredu u čiji djelokrug rada, temeljem Poslovnika Hrvatskoga sabora, ulaze poslovi utvrđivanja i praćenja provođenja politike u području morskog i slatkovodnog ribarstva i marikulture i zainteresiranoj javnosti nije osigurana potpuna dostupnost informacija vezanih uz praćenje stanja, izmjene i dopune, usvajanje zakonskih propisa i podzakonskih akata. Osim zakonske regulative koju su ribari dužni poštivati u provođenju svoje djelatnosti otvorena su i pitanja ispregovaranog u Poglavlju 13 – Ribarstvo, ali i otvoren problem dostupnosti EU uredbi koje se odnose na sektor ribarstva na hrvatskom jeziku.

Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva Ministarstvo poljoprivrede na potpunu transparentnost navedenih informacija i njihovu dostupnost putem web stranica Ministarstva poljoprivrede. Isto tako, Odbor za poljoprivredu poziva Ministarstvo poljoprivrede da Odboru dostavi pregled ispregovaranog u Poglavlju 13, kao i procjenu učinaka Nacionalnog strateškog plana za razvoj ribarstva.

Problem korištenja ribolovnih alata nakon primjene Mediteranske uredbe izazvao je kod djela ribara probleme i nemogućnost obavljanja ribarske djelatnosti bez istovremenog kršenja propisa koji se odnose na ribolovne alate nakon 1. srpnja 2013. godine. U cilju informiranja, ali i omogućavanja obavljanja ribarske djelatnosti bez istovremenog kršenja propisane zakonske regulative poziva se Ministarstvo poljoprivrede da putem web portala Ministarstva poljoprivrede informira o usvojenim/odobrenim Planovima upravljanja ribolovnim alatima, kao i vremenskim rokovima u kojima će izraditi Planove za upravljanje ribolovnim alatima koji još nisu izrađeni, ali i mjerama

predviđenim za alate za koje neće biti izrađeni Planovi upravljanja ili se njima neće moći ekonomski opravdano ribariti (otkup). Poziva se Ministarstvo poljoprivrede da iste podatke dostavi Odboru za poljoprivredu.

Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (NN 123/13) kao Prioritete i ciljeve kojima je cilj uspostava održive ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti između ostalog kao kratkoročne ciljeve navodi Mjeru: Trajna obustava ribolovnih aktivnosti. Za provođenje mjere trajne obustave ribolovnih aktivnosti nužna je izrada Pravilnika kojim će se odrediti uvjeti provođenja ove mjere, ali i objava natječaja za provođenje mjere.

Stoga Odbor za poljoprivredu poziva Ministarstvo poljoprivrede da žurno pristupi izradi Pravilnika koji će se primjenjivati kod obustave ribolovnih aktivnosti (trajne ili privremene), kao i objavu natječaja za provođenje mjere obustave ribolovnih aktivnosti. Isto tako poziva se Ministarstvo poljoprivrede da razmotri mogućnost davanja prednosti pri dobivanju koncesije ribarima koji trajno izlaze iz ribolova, a žele se preorijentirati na bavljenje marikulturom.

Mjere financijske pomoći sektoru ribarstva koje su se putem poticaja, potpora i kompenzacija provodile u proteklim godinama uvelike su pripomogle opstojnosti sektora. Ipak, ostaje otvoreno pitanje dostupnosti informacija o isplaćenim mjerama financijske pomoći po korisnicima, ali i planovi za osiguranje i korištenje sredstava financijske pomoći za 2013. i 2014. godinu, te Pravilnik temeljem kojeg će se odobravati sredstva.

Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva Ministarstvo poljoprivrede na javnu objavu podataka o isplati kompenzacija potpora, poticaja i regresa plave nafte za 2011. i 2012. godinu, kao i Planove za 2013. i 2014. godinu. Odbor za poljoprivredu poziva Ministarstvo poljoprivrede da dostupnost ovih podataka osigura putem web stranice Ministarstva poljoprivrede, te da iste podatke dostavi Odboru za poljoprivredu.

Pravilnikom o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu koji moraju imati pomorski brodovi, plutajući objekti i nepomični odobalni objekti u nepovoljan položaj, vezano uz broj članova posade, u odnosu na jahte za gospodarske svrhe stavljeni su ribarski brodovi. Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva Ministarstvo pomorstva, prometa i veza da razmotri mogućnost izjednačavanja minimalnog broja članova posade ribarskih brodova s jahtama za gospodarske svrhe. Poziva se Ministarstvo pomorstva, prometa i veza da o istom izvijesti Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora.

U području športskog i rekreacijskog ribolova stvara se područje sive ekonomije zbog izlova većih količina ribe od dozvoljenih i neevidentirane prodaje iste. Donošenjem Zakona o morskom ribarstvu (NN 21/13) člankom 79. propisano je da do donošenja provedbenih propisa na snazi ostaje Pravilnik o

sportskom i rekreacijskom ribolovu na moru (NN 152/11), ali i obveza ministra na donošenje provedbenih propisa iz članka 29. Stavka 6 i 48. Stavka 2.

Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva Ministarstvo poljoprivrede da u razumnom roku pristupi izradi Pravilnika o sportskom i rekreacijskom ribolovu.

Odbor za poljoprivredu predlaže Ministarstvu financija da razmotri i utvrdi mogućnosti stimulativnog načina obračuna stope PDV (10%) za sve proizvode ribarstva, prvenstveno zbog stvaranja boljeg položaja sektora vezano uz konkurentnost pri nastupu na tržištu. Ovo je osobito važno zbog primjene nižih stopa u zemljama u okruženju.

Odbor ocjenjuje opravdanim prijedlog da se benzin za pogon ribarskih plovila oslobodi od plaćanja trošarine u cijeni goriva. Ovim rješenjem povećala bi se konkurentnost ribarskih plovila koja koriste vanbrodske benzinske motore, te bi se izjednačili s ribarskim plovilima koja za pogon koriste plavi dizel.

U tom smislu Odbor za poljoprivredu predlaže Ministarstvu financija da razmotri mogućnost izmjena i dopuna Zakona o trošarinama (NN 22/13, 32/13 i 81/13).

U Republici Hrvatskoj je, temeljem Popisa prodajnih mjesta Plavog dizela, 310 prodajnih mjesta ovlašteno za prodaju Plavog dizela. Samo 72 prodajna mjesta nalaze se u obalnom i priobalnom području Republike Hrvatske. Prevelika udaljenost i nedovoljan broj prodajnih punktova za plavi dizel rezultira lošom opskrbljenošću, pa je žurno potrebno povećati broj prodajnih punktova za distribuciju plavog dizela u obalnom i priobalnom području

Stoga Odbor za poljoprivredu poziva Ministarstvo poljoprivrede da izvidi mogućnost povećanja broja prodajnih punktova u obalnom području.

Pravo na staž osiguranja s povećanim trajanjem (beneficirani radni staž) za ribare koji kao uposlenici rade na brodovima ribara obrtnika stavlja ribare obrtnike u nepovoljni položaj u odnosu na uposlene ribare jer to isto pravo ne mogu konzumirati.

Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva Ministarstvo rada i mirovinskog sustava da razmotri mogućnost izjednačavanja korištenja prava na staž osiguranja s povećanim trajanjem i za ribare-obrtnike. Poziva se Ministarstvo rada i mirovinskog sustava da o istom izvijesti Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora.

Uzimajući u obzir tešku gospodarsku situaciju i visoke troškove poslovanja dodatni problem u ekonomičnosti poslovanja ribara predstavljaju i ograničenja predviđena Pravilnikom o pomorskim knjižicama i odobrenjima za ukrcavanje,

te postupcima i načinu prijave i odjave pomoraca na obvezno mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje. Uvjeti i troškovi izdavanja pomorskih knjižica, kao i obveza izrade pomorske knjižice pri svakom novom zapošljavanju na brodu predstavljaju prevelik trošak za vlasnike brodova i/ili ribare. Ne postoje zakonski mehanizmi zaštite vlasnika brodova koji ulažu svoja sredstva za izradu pomorskih knjižica u slučaju prekida radnog odnosa.

Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva HOK, HGK i Udruge profesionalnih ribara da predlože model rješavanja ovog problema. Poziva se Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture da razmotri prijedlog, te da o istom izvijesti Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora.

Ekološka mreža zaštićenih područja na području Europske unije –NATURA 2000 osigurava opstanak staništa i ugroženih vrsta. Činjenica je da se, upravo dosadašnjim upravljanjem prirodnim bogatstvima uključenim u NATURA-2000 i dosadašnjom količinom ribolovnog napora pokazalo da djelatnost ribarstva na području obuhvaćenom NATURA-2000 nije negativno utjecala na opstanak staništa i ugroženih vrsta.

Slijedom navedenog Odbor za poljoprivredu poziva HOK, HGK, Udruge profesionalnih ribara da dostave svoje prijedloge vezano uz mogućnost korigiranja NATURA-2000. Poziva se Ministarstvo zaštite okoliša i prirode da razmotri prijedloge, te da o istom izvijesti Odbor za poljoprivredu

Plasman ulovljene ribe, prodaja preko burzi ribe u Republici Hrvatskoj nije polučio željene rezultate. Planirano umrežavanje sa sličnim burzama u Europi, izgradnja sustava veletržnica ribe nije profunkcioniralo kako se očekivalo. Stoga Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora poziva Ministarstvo poljoprivrede da razmotri problem i o istom izvijesti Odbor za poljoprivredu.

Akvakultura kao najbrže rastući sektor gospodarstva u Europi pruža i Republici Hrvatskoj prostor za korištenje svog vodnog potencijala i plasman proizvoda na EU tržište. Zbog priprema za korištenje EU fondova u ovom segmentu Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora predlaže Ministarstvu poljoprivrede nastavak postojeće politike poticanja akvakulture u periodu od slijedeće tri godine (do pripreme razvojnih programa i apliciranja na fondove EU), kao i uspostavu instituta produženja koncesija zbog kontinuiteta poslovanja.

Ribarska problematika pokrivena je s nekoliko nadležnosti različitih ministarstava: Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo kulture, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Ministarstvo financija. U cilju izbjegavanja neusuglašenosti pojedinih propisa Odbor za poljoprivredu sugerira bolju međuresornu suradnju ministarstava, te nužnost izvješćivanja HOK, HGK

i Udruga profesionalnih ribara o prijedlozima izmjena zakonskih propisa, kako bi se iste neusuglašenosti izbjegle.

U cilju daljnjeg razvoja sektora, dostupnosti informacija, razmjene iskustava, izrade planova razvoja, pozicioniranja ribara na velikom tržištu EU, zajedničkog nastupa na tržištu EU, socijalnih i ekonomskih mjera Odbor za poljoprivredu poziva Ministarstvo poljoprivrede da što prije krene s osnivanjem Nacionalnog vijeća za ribarstvo.

Kako trenutno stanje u sektoru ribarstva zahtjeva iznalaženje rješenja za navedene probleme Odbor za poljoprivredu ukazuje na nužnost žurnog rješavanja istih. Slijedom navedenog, molim Vas da se u okvirima svojih nadležnosti o istom očitujete u za to predviđenom zakonskom roku.

PREDSJEDNIK

Franjo Lucić